

NSD
N Ä R I N G S L I V E T S
S K A T T E -
D E L E G A T I O N

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Er referens: Fi2025/00173

Stockholm, 2025-03-27

Remissyttrande

Remiss av promemorian Beskattning av viss avkastning från riskkapitalfonder

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på promemorian.

Inledning

I Finansdepartementets direktiv till utredaren lyfts fram att konkurrenskraftiga och produktiva företag är nödvändiga för att Sverige ska kunna behålla och utveckla välfärden. En central förutsättning för detta är ett skattesystem som säkerställer en god rättssäkerhet. En annan central faktor är svenska företags tillgång till kapital. Detta lagstiftningsärende är enligt NSD väsentligt utifrån båda dessa perspektiv.

I rättssäkerheten ligger möjligheterna för företagen att förutsäga beskattningsutfallen. Denna möjlighet har under lång tid allvarligt brustit vid beskattningen av - inom riskkapitalbranschen så vanligt förekommande - särskilda vinstandelar. Under femton år har ett stort antal processer aktualiserats hos Skatteverket och de svenska förvaltningsdomstolarna. En anledning till det stora antalet skatteprocesser är enligt direktiven att det i Sverige, till skillnad från flera andra länder, inte finns några särskilda skatteregler avseende särskild vinstandel. Att det nu presenterats ett sådant förslag får anses mycket välkommet mot bakgrund av den rådande bristen på rättssäkerhet.

För att Sverige ska ha sådana konkurrenskraftiga och produktiva företag som lyfts fram i direktiven är en god tillgång till riskkapital en central förutsättning. I promemorian finns uppgifter om att riskkapitalaktörer investerade 495 miljarder kronor i 4 000 svenska företag mellan åren 2007 och 2022. Det kan således konstateras att dessa aktörer är viktiga för den svenska ekonomiska utvecklingen. Även utifrån denna aspekt är det välkommet att det nu presenteras ett förslag till särskilda regler på detta område.

Behovet av en större och mer konkurrenskraftig riskkapitalmarknad betonas även i Draghirapporten. Endast 5 procent av det kapital som globalt samlas in till venture capital-

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

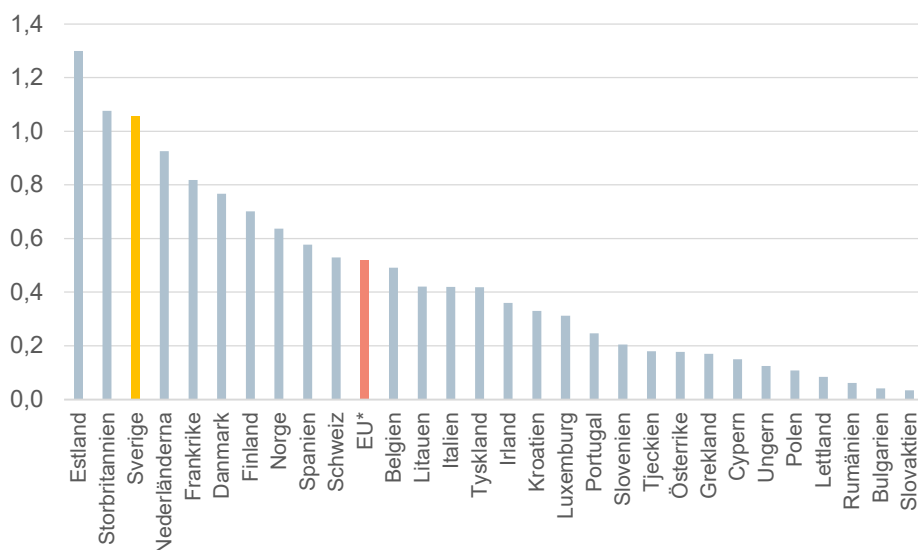
NSD

NÄRINGS- SLIVETS SKATTE- DELEGATION

fonder¹ tillfaller fonder baserade i EU, jämfört med 52 procent för USA och 40 procent för Kina.² Bristen på europeiskt riskkapital utgör ett hinder för framväxten av innovativa företag. Sverige, med sin välutvecklade riskkapitalmarknad, utgör dock i många avseenden ett positivt undantag. I förhållande till BNP ligger riskkapitalinvesteringarna i Europas toppskikt, ungefär i paritet med Storbritanniens. Av EU-länderna var det endast Estland som uppvisade en högre nivå under perioden 2019–2023. Detta är en viktig konkurrensfördel för Sverige som bör värnas och utvecklas.

Private equity-investeringar 2019-2023

Andel av BNP (%)

Källa: Invest Europe, Världsbanken (WDI) samt egna beräkningar

* Data saknas för Malta.

Närmare synpunkter på innehållet i promemorian

De ekonomiska bedömningarna

Eftersom det saknas uppgifter om både storleken och fördelningen av inkomster från särskild vinstandel, samt dessutom råder oklarheter kring beskattningen, har utredningen behövt basera beräkningarna av de offentligfinansiella effekterna på antaganden. Även om dessa antaganden överlag motiveras medför de stora osäkerheter för bedömningarna.

NSD har förståelse för dessa svårigheter men anser att det mest centrala antagandet – hur inkomsterna beskattas i dagsläget – hade behövt en mer utförlig diskussion. Utredningen utgår ifrån att så mycket som 10 procent av inkomsterna varje år omklassificeras till inkomstslaget tjänst, utan att detta skulle påverka den totala inkomstnivån negativt. Enligt

¹ Venture capital är ett snävare begrepp än private equity, där det förstnämnda avser finansiering av startups och unga tillväxtbolag, medan det sistnämnda även omfattar investeringar i senare faser, såsom uppköp av mer mogna företag. Med "riskkapital" avses i svensk kontext ofta både venture capital och private equity.

² Europeiska kommissionen, *Report of the High-Level Group on the Future of EU Capital Markets. Part II*, januari 2024, s. 242.

NSD

N Ä R I N G S L I V E T S S K A T T E - D E L E G A T I O N

NSD framstår detta som osannolikt, eftersom en sådan omklassificering typiskt sett medför en mycket hög skattekostnad (i normalfallet maximal marginalskatt samt full arbetsgivaravgift). Givet att branschen är mycket anpassningsbar och inriktad på att uppnå kostnadseffektiva strukturer, framstår ett sådant utfall knappast som en stabil jämvikt. Det starka antagandet om tjänstebeskattningen medför därför, enligt NSD, en risk för att de offentligfinansiella effekterna i form av intäktsbortfall för staten överskattas. Till detta kommer dessutom den rättsliga osäkerheten om hur domstolar slutligen skulle bedöma de fall som refereras till.

För att illustrera betydelsen av utredningens antagande har NSD återskapat två alternativa scenarier för beräkningarna utifrån de beskrivningar som ges i konsekvensanalysen. Dessa beräkningar visar i scenario 1 att om andelen tjänstebeskattning istället hade antagits vara 5 procent, skulle skatteintäkterna minska med endast en tredjedel av den ursprungligt beräknade effekten. Scenario 2 visar att vid en andel på 1 procent skulle förslaget till och med leda till en förstärkning av de offentliga finanserna med cirka 60 miljoner kronor.³

De många antagandena och bristen på empiriska belägg för några av de mest centrala bedömningarna, utgör starka skäl för att analysen borde ha kompletterats med en känslighetsanalys. Dessutom hade analysen fått en högre grad av realism om den även hade inkluderat resonemang som inte begränsas av beräkningskonventionernas restriktion att bortse från beteendeförändringar. Ur ett sådant perspektiv är det enligt NSD tämligen uppenbart att dagens osäkra beskattningssituation knappast hade kunnat bestå utan att det medfört negativa konsekvenser för skattebasen. Ovan nämnda investeringsvolym på 495 miljarder kr innebär att branschen har stor betydelse för underlagen för såväl bolags- och kapitalskatter som skatter på arbete i de bolag som tillskapats genom dessa investeringar. Följaktligen skulle en försvagad framtida utveckling för branschen till följd av fortsatt oförutsebarhet och rättssäkerhet riskera att orsaka förlorade skatteintäkter i en omfattning som beloppsmässigt kraftigt skulle överstiga föreliggande bedömningar.

Några övergripande synpunkter lagförslagen

NSD tillstyrker den valda tekniken att ge rekvisitet verksamt i betydande omfattning i 57 kap. IL en särskild innebörd för delägare i ett företag om företaget direkt eller indirekt har rätt till del av vinst i eller avseende en sådan alternativ investeringsfond som avses i 1 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, LAIF.

För de vars andelar blir kvalificerade utifrån bestämmelsen i förslaget ovan föreslås en längre s.k. karenstid än den som idag råder generellt för kvalificerade andelar. Med förslaget kan enligt NSD den s.k. karenstiden i vissa fall komma att bli alltför lång för att uppfattas som legitim och motiverad. Utredaren förslår vidare att utomståenderegeln inte ska vara tillämplig på andelsinnehav som ger rätt till särskild vinstandel. Som argument anges ökad förutsebarhet. Förutsebarheten vid beskattningen är viktig, men enligt NSD finns det när det gäller den här aktuella frågan starka skäl att anta att det kan uppstå situationer där det vore ytterst rimligt att utomståenderegeln tillämpas. NSD anser mot bakgrund av vad som här anförts att Finansdepartementet i den fortsatta beredningen bör eftersträva mer balanserade regleringar. Finansdepartementet torde i dessa delar ha ett bättre beredningsunderlag efter

³ I dessa beräkningar har andelen 3:12-beskattning ökat i motsvarande grad som andelen tjänstebeskattning har minskats.

NSD

NÄRINGSLIVETS SKATTE- DELEGATION

att ha tagit del av remissynpunkter från representanter för de som direkt berörs av förslagen, och därmed bättre kan analysera och illustrera olika aspekter på dessa frågor.

I promemorian föreslås vidare att vid beräkning av löneunderlag ska ersättning till arbetstagare i dotterföretag till en alternativ investeringsfond inte räknas med. Detsamma föreslås gälla ersättning till arbetstagare i dotterföretag till förvaltaren av en sådan fond. Förslaget har sin grund i aspekter som lyfts fram i betänkandet Förenkla och Förbättra! (SOU 2024:36) och det som föreslogs där om vissa begränsningar i möjligheten att räkna med ersättningar till arbetstagare i dotterföretag.⁴ Det förslaget har dock fått allvarlig remisskritik.⁵ Det i här aktuell promemoria lämnade förslaget har mer begränsade brister än det som återfinns i SOU 2024:36 varför NSD i valet mellan dessa båda alternativ förespråkar en sådan mer avgränsad lagstiftningsåtgärd framför den som återfinns i SOU-betänkandet. Enligt NSD finns det dock skäl för Finansdepartementet att i den fortsatta beredningen komplettera förslaget med en ventil eller liknande från denna begränsning, så att beskattningen kan uppfattas som legitim.

Sammanfattningsvis välkomnar NSD förslaget att införa särskilda bestämmelser för beskattning av viss avkastning från riskkapitalfonder. Detta såväl utifrån ett rättssäkerhets- som ett kapitalförsörjningsperspektiv. NSD anser dock att Finansdepartementet i den fortsatta beredningen bör överväga justeringar som kan medföra att en ny reglering inte i onödan förhindrar en legitim beskattning, se exempel ovan. Fler exempel och mer utförliga analyser torde inkomma från representanter från den bransch som direkt berörs av förslagen.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Fredrik Carlgren

Richard Hellenius

⁴ Se avsnitt 10.6 i betänkandet.

⁵ [Remiss av SOU 2024:36 Förenkla och förbättra! - Regeringen.se](#)